

Informatienota voor de raad

Datum 19 april 2021
Kenmerk ZWIZB210419-GR01

Onderwerp	beantwoording artikel 45 raadsvragen GroenLinks Zwolle over 'Toegankelijkheid stembureaus voor zelfstandig stemmen door mensen met visuele beperking'.
Versienummer	1

Portefeuillehouder P.H. Snijders

Informant G.J.L. Reijgersberg
Afdeling Inwonerszaken
Telefoon 038 498 4125
Email GJL.Reijgersberg@zwolle.nl
Bijlagen Raadsvragen GroenLinks Zwolle 'Toegankelijkheid stembureaus voor zelfstandig stemmen door mensen met visuele beperking'.

Wij stellen u voor kennis te nemen van de beantwoording van de artikel 45 vragen van GroenLinks Zwolle over 'Toegankelijkheid stembureaus voor zelfstandig stemmen door mensen met visuele beperking'.

Datum 19 april 2021
Kenmerk ZWIZB210419-GR01

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

De GroenLinks raadsfractie heeft vragen gesteld over de mogelijkheid dat kiezers met een visuele beperking zelfstandig hun stem kunnen uitbrengen. Met een zogenoemde stemmal en soundbox kunnen zij – zonder hulp van derden – hun stem uitbrengen. GroenLinks Zwolle is enthousiast hierover en ziet graag navolging in Zwolle.

Bij de beantwoording van de vragen zijn de stadsergonoom en Toegankelijk Zwolle betrokken geweest.

Kernboodschap

Wij beantwoorden hieronder de gestelde vragen.

Vraag 1

Is het college bekend met het krantenartikel in de Stentor?

Antwoord:

Ja.

Vraag 2

In het krantenartikel lezen we dat Zwolle wel op de hoogte was van deze nieuwe zelfstandige mogelijkheid maar in afwachting van verzoeken vanuit de doelgroep zelf niets heeft geïnitieerd. Klopt dit beeld? Zo ja, wat is uw reactie hierop als toegankelijke stad?

Antwoord:

In de tijd van de stemcomputers, stond er op het stadskantoor jaren één met audio-ondersteuning. Hiermee konden kiezers met een visuele beperking zelfstandig een stem uitbrengen. Gemiddeld maakten 25 – 30 kiezers hiervan gebruik. Sinds de terugkeer naar een papieren stembiljet in 2009, was het voor deze kiezers minder of zelfs niet mogelijk om zelfstandig een stem uit brengen.

Het zelfstandig kunnen stemmen met een stemmal en soundbox is in 2019 – toen er verkiezingen waren voor Provinciale Staten, Waterschappen en (later dat jaar) het Europees Parlement – al pro-actief verkend door bureau verkiezingen.

De stemmal kent twee belangrijke nadelen;

1. voor een gebruiker is het gebruik van de mal in combinatie met de soundbox erg omslachtig;
2. zolang er nog geen gestandaardiseerd stembiljet is, moet de mal elke keer opnieuw gemaakt worden, hetgeen voor elk verkiezing een investering betekent.

Daarnaast speelt dat er toen al landelijke ontwikkelingen waren om te komen tot een gestandaardiseerd A4 stembiljet. Grote voordeel hiervan zou zijn dat de mal voor elke verkiezing herbruikbaar wordt en via een eenmalige investering aangeschaft kan worden. Een gestandaardiseerde mal zou het ook mogelijk maken deze in alle circa 65 stembureaus te gebruiken.

Datum 19 april 2021
Kenmerk ZWIZB210419-GR01

Gelet op die landelijke ontwikkelingen en het feit dat daarmee steeds terugkerende investeringskosten dan niet meer nodig zouden zijn, is in 2019 samen met de stadsergonoom en Toegankelijk Zwolle besloten om de mal en soundbox niet te gebruiken. De verwachting was in 2019 dat de ontwikkeling van een standaard stembiljet en standaard stemmal bij de volgende verkiezingen verder zou zijn.

De organisatie van de afgelopen Tweede Kamerverkiezingen binnen de gestelde (corona)richtlijnen - inclusief het stemmen op 3 dagen, briefstemmen, en centraal stemmen tellen - heeft zoveel druk op de ambtelijke organisatie gelegd, dat ze geen ruimte zag om zelfstandig stemmen door kiezers met een visuele beperking te faciliteren.

Vraag 3

Ziet het college andere mogelijkheden dan nu wordt aangeboden, om visueel beperkte kiezers zelfstandig hun politieke stem uit te laten brengen?

Antwoord:

Voor zover bekend zijn de stemmal en soundbox de enige oplossing die nu al beschikbaar is voor kiezers met een visuele beperking om volledig zelfstandig een stem uit te kunnen brengen. Daarnaast wordt er gewerkt aan een gestandaardiseerd stembiljet.

Vraag 4

Is het college bekend met de mogelijkheid van stemmal en soundbox in stemhokjes voor blinden en slechtzienden?

Antwoord:

Ja, zie ook het antwoord op vraag 2.

Vraag 5

Is het college bereid om voor Gemeenteraadsverkiezing van maart 2022 een pilot te doen met stembureaus waarbij stemmal en soundbox gebruikt worden (of andere nieuwe technologie) ter verdere bevordering van de zelfstandigheid van ook visueel beperkte kiezers?

Antwoord:

Ja, we hebben de intentie om hiervoor een pilot te doen in het stadhuis en/of stadskantoor. Bureau verkiezingen zal hiervoor samenwerken met de gemeentelijk stadsergonoom en Toegankelijk Zwolle. De kosten hiervan kunnen vanuit het verkiezingsbudget gefinancierd worden.

Vraag 6

Is het college voornemens om aan te sluiten bij Visio voor allerlaatste informatie voor o.a. stembureaus voor visueel beperkten?

Antwoord:

Bureau verkiezingen zal samen met de stadsergonoom en Toegankelijk Zwolle verkennen of en hoe Visio of de Oogvereniging ons hierbij kan ondersteunen.

Openbaarheid

Dit voorstel is openbaar.

Datum 19 april 2021
Kenmerk ZWIZB210419-GR01

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris a.i., Liesbeth Borsbom